

* Јован Чаковски
Директор на Сектор за
Заштита на Шумите при
Ј.П. Македонски шуми

**ПОДГОТВЕНОСТА НА Ј.П. МАКЕДОНСКИ ШУМИ ЗА
ЗАШТИТА НА ШУМИТЕ ОД ПОЖАРИ**

**И СОРАБОТКАТА СО ОСТАНАТИТЕ ИНСТИТУЦИИ И
ОРГАНИЗАЦИИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

ЈП „Македонски Шумиг стопанисува со површина од 935.000 ха, од кои 817.000 ха или 90 отсто од вкупниот шумски фонд се во државна сопственост, додека 89.000 ха, се во приватна сопственост.

Според форма на одгледување, шумите во Македонија со кои стопанисува ЈП „Македонски Шуми“, високостеблени се на површина од 262.790 ха или 29 проценти и нискостеблени, на површина од 643.000 ха или 71 проценти од вкупната површина под шуми.

Според намената, 92 отсто од шумите се од стопански карактер, и тие се протегаат на површина од 834.347 ха, 17.617 ха се под заштитни шуми, а 54.036 ха опфаќаат шумите со посебна намена.

Вкупната дрвна маса со која што располага ЈП „Македонски Шуми изнесува 74.343.000 м³, со вкупен годишен прираст од 1.800.000 м³ дрвна маса..

Организационата структура на ЈП „Македонски Шуми е следнава

- Управен Одбор
- Генерален директор
- Советник за Шумарство
- Советник за односи со јавноста
- Сектор за Заштита на Шуми
- Сектор за Користење на Шуми
- Сектор за Комерцијални работи
- Сектор за План и анализа
- Сектор за материјално и финансиско работење
- Сектор за Лов и ловен Туризам и фарми
- Сектор за Одгледување подигање на шуми и екологија
- Сектор за Општи, правни и кадровски работи
- Сектор за Инвестиции и развој
- Сектор за Уредување на Шумите

Табела 1. Број на шумски пожари по години (1998-2007)

<i>Година</i>	<i>ПОЖАРИ</i>		<i>ОПОЖАРЕНА ПОВРШИНА</i>		<i>ОПОЖАРЕНА ДРВНА МАСА</i>	
	Број	индекс	Хектари	индекс	М ³	индекс
1	2	3	4	5	6	7
1998	151	100,0	2 859	100,0	26 104	100,0
1999	90	59,6	1465	51,2	5 687	21,8
2000	398	263,6	32. 939	1 155,8	562. 303	2 154,1
2001	255	168,9	7 312	255,8	84 451	323,5
2002	121	80,1	1 726	60,4	9 145	35,0
2003	193	127,8	2 282	79,9	15 328	58,7
2004	161	106,6	2 034	71,1	15 130	58,1
2005	260	172,2	3 361	117,6	7 313	28,0
2006	185	122,5	3 065	107,2	23 517	90,1
2007	620	410,6	39 162	1 369,8	392 914	1 505,2
Вкупно:	2 434	-	96 204	-	1 141 892	-
Прос.	243,4	17,0	9 620,4	33,8	114 184,2	35,2

Табела бр.2 Обем и број на шумските пожари, опожарена површина и оштетена дрвна маса по Подружници (1998-2007)

Ре Д бр ој	Подружница	Број на пожари	%	Хектари	%	Дрвна маса м ³	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1	Берово	97	4,0	3 852	4,0	60 363	5,3
2	Битола	125	5,1	13 833	14,4	65 826	5,8
3	Валандово	36	1,5	4 452	4,6	5 748	0,5
4	Велес	246	10,1	18 933	19,7	458 791	40,2
5	Виница	76	3,1	849	0,9	574	0,1
6	Гевгелија	63	2,6	4 021	4,2	28 600	2,5
7	Гостивар	132	5,4	2 314	2,4	30 429	2,7
8	Дебар	43	1,8	318	0,3	3 030	0,7
9	Делчево	63	2,6	788	0,8	130	0,01
10	Демир Капија	22	0,9	1 387	1,4	32 980	2,9
11	Демир Хисар	80	3,3	2 600	2,7	19 465	1,7
12	Кавадарци	87	3,6	1 859	1,9	1 013	0,1
13	Кичево	159	6,6	4 914	5,1	17 160	1,5
14	Кочани	57	2,3	1 196	1,2	6 693	0,6
15	Крива Паланка	31	1,3	538	0,6	4 403	0,4

**Табела бр.2 Обем и број на шумските пожари, опожарена
површина и
оштетена дрвна маса по Подружници (1998-2007)**

16	Кратово	2	0,1	44	0,01	396	0,03
17	Куманово	29	1,2	2 465	2,6	11 103	1,0
18	Крушево	70	2,3	748	0,8	2 772	0,2
19	Мак. Брод	104	4,3	2 932	3,0	33 172	2,9
20	Охрид	39	1,6	560	0,6	19 545	1,7
21	Пехчево	152	6,2	832	0,9	2 276	0,2
22	Прилеп	152	6,2	6 110	6,4	60 510	5,3
23	Радовиш	93	3,8	1 782	1,9	38 653	3,4
24	Ресен	34	1,4	1 072	1,1	0	0,0
25	Свети Николе	6	0,2	102	0,1	0	0,0
26	Скопје	224	9,2	10 144	10,5	98 305	8,8
27	Струга	48	1,9	484	0,5	790	0,1
28	Струмица	108	1,6	2 444	2,5	33 722	3,0
29	Тетово	38	1,5	2 865	3,0	24 665	2,2
30	Штип	18	0,7	1 766	1,8	80 777	7,1
Вкупно:		2 434	100,0	96 204	100,0	1 141 892	100,0

Најчести причини за појава на шумските пожари во Македонија се:

- Палење на стрништата
- Палење/чистење на пасиштата
- Невнимание на учесниците во сообраќајот (автопати и железница)
- Намерни палења
 - безправна сеча
 - политички мотивирани
 - собирање на печурки и сл.

Подготвеноста на ЈП „Македонски Шуми за заштита од Шумските пожари

Областа на заштитата на шумите од пожари ја регулира

- Законот за пожарникарство
- Законот за шуми
- Правилникот за посебни мерки за заштита на шумите од пожари (усвоен од страна на Министерството за земјоделство

ЈП „Македонски Шуми согласно со постојните законски и подзаконски акти подготвува Годишен оперативен план за заштита на шумите од пожари

Годишниот оперативен план за заштита на шумите од пожари ја има следнава содржина:

- Состојба на загрозеноста и сопствените можности за заштита на шумите од пожари;
- Оперативни мерки за заштита на шумите од пожари;
- Прилози (карти)

Ј.П. „Македонски Шумиг располага со следните средства и опрема за гаснење на шумски пожари (Табела бр.3).

Бр.	Подружница	Број на луге-гасначи	Средсва и опрема						
			Нараменици	Метли	Гребла	Лопати	Секири	Моторни пили	Копачи
1.	Свети Николе	14	10	4	2	3	2	3	
2.	Струга	80	7	13	13	10	10	1	
3.	Кратово	36	3	22	2	2	5	5	
4.	Крушево	21	4	4	4		5	4	
5.	Тетово	10	4	3	10	3	1	1	
6.	Гостивар	22	4	8	3	6		2	
7.	Македонски Брод	50	10	6	5	20	3	1	10
8.	Кочани	55	8	5	10		5	3	
9.	Куманово	43	19	16		9	16	2	11
10.	Кавадарци	150	11	11	28	7	8	4	26

11.	Крива Паланка	81	4	15	10	10		1	5
12.	Кичево	147	8	10	32	12	4	2	
13.	Дебар	25	5	10	5		5	5	5
14.	Велес	78	9	68	7	6	4	1	50
15.	Прилеп	100	10	10	2	25	9		
16.	Радовиш	50	8	10	12				
17.	Валандово	20	10					2	
18.	Делчево	40	25	5	8	10	10	3	
19.	Берово	125	7	5	7	8	3	1	
20.	Виница	70	5	6	6				5

21.	Пехчево	18	3	10	7	3	2	1	8
22.	Штип	32	8	30	30	10	20	5	30
23.	Скопје	38	6	20	10	10	5	2	20
24.	Битола	50	8	120	3	50	20	5	
25.	Охрид	50	12	12	10			1	
26.	Ресен	32	12	20	5	5	1		
27.	Демир Капија	38	15	2	2	10	5	5	10
28.	Гевгелија	53	4	5		10	5	1	
29.	Струмица	125	10	27	20	10	5	1	
30.	Демир Хисар	78	5	14		40		1	
	Вкупно:	1731	254	491	253	279	153	63	180

Соработка со останатите институции и организации во Република Македонија

- Дирекцијата за заштита и спасување:

инспекцијата и заедничкото делување при локализирање и гасење на шумските пожари

- Професионалните ПП единици

кога силите на ЈП „Македонски Шумиг не се доволни да се локализира и изгасне некој шумски пожар

- Локалната самоуправа

превентивните мерки за заштита на шумите од пожари

логистичката подршка (со луѓе и опрема)

- Армијата на Република Македонија

за време на локализирање и гасење на шумските пожари, односно преку ангажирање на ресурси од армијата при овие акции

ангажирање на леталата (хеликоптерите) на АРМ

- Центарот за управување со кризи

Во сличаи на прогласување кризна состојба (како што беше 2007 год) координација на сите активности на терен

- Управата за хирдометеоролошки работи

Податоците за време на пожарната сезона што се добиваат од УХМР се од големо значење за ЈП „Македонски Шуми.

важните фактори за развој на шумските пожари и за предвидување на натамошните активности за нивното гасење е временската состојба

- Противпожарен Сојуз на Македонија

организирањето и спроведувањето на превентивните мерки за заштита на шумите од пожари (семинари, флаери)

-Шумската полиција

Во фазата на рано откривање на пожарите и откривање на причинителот често пати учествува и при гасењето на пожарите.

Големина на пожарот Сили кои учествуваат во гасењето на пожарот

	<p>ПШС (Подружница за стопанисување со шумите) Шумочувар, Месно население, ПШС Вработени</p>
	<p>ПШС Вработени, Месно население, ДЗС(Дирекција за заштита и спасување), ППЕ (против пожарни единици) ЦУК (Центар за управување со кризи),</p>
	<p>ПШС Вработени, Месно население, доброволци, ДЗС (копнени и воздушни сили), ППЕ, АРМ (копнени и воздушни сили), МВР, ЦУК (Центар за управување со кризи)</p>

Според степенот на организационата поставеност на сите институции и организации, нивната опременост (со материјални и човечки ресурси) соработката не секогаш е на највисоко ниво.

Главни причини за ова се:

- Недоволната опременост (со материјални и човечки ресурси)
- Преклопувања на надлежностите
- Недоволна координираност во акциите
- Немање на стандардни процедури за одредени ситуации
- Недостаток на финансиски средства и сл.

БЛАГОДАРИМЕ НА ВНИМАНИЕТО

ЗА ДА СЕ ЗАЧУВА, ШУМАТА ТРЕБА ДА СЕ САКА